

PATVIRTINTA
 Nacionalinio muziejaus
 Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės
 valdovų rūmų direktoriaus
 2012 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. V-125

EUROPOS SOCIALINIO
 FONDO AGENTŪRA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
 ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

Lietuvos muziejų asociacijos projekto
„Muziejus – mokykla – moksleivis. Muziejų ir bendrojo lavinimo mokyklų nacionalinis partnerystės tinklas“, įgyvendinamo pagal 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 2 prioriteto „Mokymasis visą gyvenimą“ VP1-2.2-ŠMM-10-V priemonę
 „Neformaliojo švietimo paslaugų plėtra“ partnerio
 Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų

NEFORMALIOJO ŠVIETIMO EDUKACINĖ PROGRAMA
„Viduramžių, renesanso ir ankstyvojo baroko muzika Lietuvos didžiųjų kunigaikščių dvare“

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Informacija apie švietimo teikėją	
Pavadinimas	Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai
Teisinė forma	Biudžetinė įstaiga
Buveinės adresas	Katedros a. 4, LT-01143 Vilnius
2. Programos rengėjai (nurodyti ir muziejaus darbuotojus ir partnerius mokytojus iš bendrojo lavinimo mokyklos)	
Vardas ir pavardė (<i>muziejaus darbuotojas</i>):	Ieva Baublytė, Donatas Jokūbaitis, Saulius Poderis, Vida Kaunienė, Gediminas Gendrėnas.
Pareigos, kvalifikacija	<u>Ieva Baublytė</u> , edukacijos renginių vedėja, išsilavinimas – Senosios muzikos instituto <i>Schola Cantorum Basiliensis</i> prie Bazelio miesto Muzikos Akademijos (Šveicarija) magistras, senosios muzikos atlikėja ir pedagogė. <u>Donatas Jokūbaitis</u> , edukacijos renginių vedėjas, išsilavinimas – Klaipėdos universiteto dramos režisūros bakalauras; Šiaulių universiteto meno istorijos magistras. <u>Saulius Poderis</u> , edukacijos renginių vedėjas, išsilavinimas – Vilniaus dailės akademijos magistras, tapybos restauratorius.

	<u>Vida Kaunienė</u>, Edukacijos grupės administratorė-vyresnioji muziejininkė, išsilavinimas – Vilniaus universitetas, aukštasis, bibliotekininkystė-bibliografija. <u>Gediminas Gendrenas</u>, Edukacijos ir lankytojų centro vedėjas, išsilavinimas – Vilniaus universitetas, aukštasis, istorija.
Vardas ir pavardė (<i>bendrojo lavinimo mokyklos pedagogas</i>):	Eugenijus Manelis, Loreta Bogdanovienė, Vita Ščerbanienė, Veda Martinaitienė, Jovita Butnorienė.
Pareigos, kvalifikacija	<u>Eugenijus Manelis</u>, istorijos mokytojas ekspertas, mokyklos direktorius, išsilavinimas – Vilniaus universitetas, aukštasis, Vilniaus pedagoginio universiteto švietimo vadybos magistras. <u>Loreta Bogdanovienė</u>, muzikos istorijos mokytoja, išsilavinimas – Lietuvos muzikos ir teatro akademija, aukštasis. <u>Vita Ščerbanienė</u>, dailės mokytoja metodininkė, išsilavinimas – Šiaulių universitetas, piešimas, braižyba, darbai. <u>Veda Martinaitienė</u>, technologijų mokytoja metodininkė, Vilniaus pedagoginis universitetas, aukštasis. <u>Jovita Butnorienė</u>, pradinių klasių mokytoja metodininkė, išsilavinimas – Šiaulių universitetas, aukštasis, specialybė – pradinio mokymo pedagogika ir metodika.

3. Programos pavadinimas	„Viduramžių, renesanso ir ankstyvojo baroko muzika Lietuvos didikų kunigaikščių dvare“	
Trukmė (trumpalaikė – pusė metų ar vieneri metai, ilgalaikė – daugiau nei vieneri metai):	Nuo 2012 m. rugsėjo iki 2014 m. kovo mėn.	
Apimtis	8 (po 1 val.) edukaciniai užsiėmimai	288 val. (36 gr. po 8 val.)

4. Programos dalyviai ir jų amžius		
Dalyvių skaičius grupėje	Grupių skaičius	Vaikų amžius
15	36	Nuo 7 iki 17 metų

II. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

5. Tikslas	Siekiama padėti atrasti ir pažinti XV–XVII a. muzikinę kultūrą Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje, atskleisti ir suvokti jos sąsajas su Europos

	muzikinės kultūros paveldu ir šiandienos kultūriniu gyvenimu, bei kitomis žmogaus veiklos sritimis. Lavinti meninį-estetinį pojūtį, vaizduotę ir skatinti malonias emocijas, ugdyti kūrybinius gebėjimus.
6. Uždaviniai	Suteikti mokymosi aplinką, priemones ir turinį bendrojo lavinimo mokykloms muzikinio ugdymo programų įgyvendinimui bei integruoti muzikos, istorijos ir technologijų dalykus, suteikti reikalingą medžiagą senajai muzikai pažinti (instrumentai, natos, įrašai ir kita), supažindinti dalyvius su muzikinę kultūrą atskleidžiančiomis vertybėmis bei žiniomis, kaupiamomis Valdovų rūmų muziejuje (rašytiniai šaltiniai ir ikonografija, archeologinis paveldas ir sukauptų fondų vertybės).
7. Ugdomosios kompetencijos	Įtvirtinamos, papildomos, iliustruojamos Lietuvos ir pasaulio istorijos ir kultūros žinios, dėstomos bendrojo lavinimo mokykloje. Gilinamos žinios apie lituanistinį paveldą bei paveldosaugą Lietuvoje ir svetur. Skatinamas ir ugdomas pilietiškumas ir asmenybės savivoka. Pažintis su istorinėmis technologijomis. Ugdomi kūrybiniai gebėjimai, estetinis ir meninis pojūtis. Diegiamas epochų skirtumų ir sąsajų suvokimas.

III. TURINYS, METODAI IR PRIEMONĖS

8. Programos turinys	Metodai
1. Užsiėmimas (1 val.)*: <i>Vilniaus žemutinės pilies kunigaikščių rūmų ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorijos apžvalga.</i> Užsiėmimo metu moksleiviams vedama ekskursija Vilniaus pilių teritorijoje, arba, esant labai nepalankiam orui, prie maketo ir ekspozicijoje bei naudojant vaizdo medžiagą. Moksleiviams apžvalgos metu bus įteiktas pažintinis leidinys-knygelė su vaizdo-garso plokštele, kurioje: Viduramžių, Renesanso ir Ankstyvojo baroko muzikos Lietuvos didikų kunigaikščių dvare aprašymas, iliustruotas paveldo objektų vaizdais, pirmą kartą skelbiamomis lotyniškų šaltinių citatomis; plokštelėje – senosios muzikos pavyzdžiai. 2. Užsiėmimas (1 val.) <i>Lietuvos didikų kunigaikščio Aleksandro ir Lietuvos didikų kunigaikščio Žygimanto Augusto dvaro muzika.</i> Užsiėmimuose bus gyvai muzikuojama istoriniais muzikos instrumentais, bus naudojami muziejuje turimi mokymui tinkami garso ir vaizdo įrašai. 3. Užsiėmimas (1 val.) <i>Muzika Lietuvos didikų kunigaikščio dvaro interjere.</i> I dalis. Moksleiviai susipažins su muzikiniiais paveikslų, gobelenų siužetais. Gausus archeologinis Vilniaus žemutinės pilies paveldas, ypač išlikę XV–XVII a. kokliai dekoruoti muzikiniiais siužetais, todėl numatomi keramikos užsiėmimai. Moksleiviai tyrinės XV a. ir XVI a. Vilniaus žemutinės pilies koklių replikas ir matricas, pasirengs keramikos darbams, susipažins su istorinėmis technologijomis. 4. Užsiėmimas (1 val.) <i>Muzika Lietuvos didikų kunigaikščio dvaro interjere.</i>	Siekiant kuo geriau pažinti senąją muziką, kultūrą ir istoriją, užsiėmimų metu naudojami tiek istoriniai pedagoginiai metodai, naudoti XV–XVII a. (mokymasis bendraujant, žinių perdavimas skatinant patyrimą, jų perteikimas pavyzdžiu), tiek moderniausi šiuolaikiniai mokymo metodai (derinamos veiklos rūšys ir integruojami dalykai): Darbas su vaizdinėmis priemonėmis: autentiškų paveldo objektų pažinimas, paveldo replikų tyrinėjimas (empirinis metodas). Klausymas ir žiūrėjimas vaizdo-garso medžiagos. Diskusija. Paskaita. Ekskursija. Žaidimas. Teatras. Darbas grupėje. Rankdarbiai.

II dalis. Keramikos dirbtuvės. Naudodami keramikų įrankius ir priemones (liesintą molį, bešvines glazūras) moksleiviai sukurs keramikinį bareljefą su muzikiniu vaizdu. 5. Užsiėmimas (1 val.) <i>Vazų dinastijos dvaro muzika.</i> XVII a. pirmoje pusėje Abiejų Tautų Respublikos Vazų dinastijos kapela garsėjo visoje Europoje. Dalyviai klausysis pasakojimo apie to meto kultūrą, apžiūrės muziejaus eksponatus, klausysis gyvai atliekamų ankstyvojo baroko muzikos kūrinių, dedikuotų Lietuvos didiesiems kunigaikščiams, galės iš arti apžiūrėti keletą minėto laikotarpio instrumentų kopijų. 6. Užsiėmimas (1 val.) <i>Opera Lietuvos didžiojo kunigaikščio dvare.</i> Lietuvos didžiojo kunigaikščio dvaras – Lietuvos operos lopšys. 7. Užsiėmimas (1 val.) <i>Senoji muzika ir šokis.</i> Dalyviai mokysis senojo šokio, užsiėmimą spalvingai iliustruos žinios apie Lietuvos didžiojo kunigaikščio dvaro gyvenimą. 8. Užsiėmimas (1 val.) <i>Muzika Lietuvos didžiojo kunigaikščio dvaro interjere.</i> III dalis. Keramikos dirbtuvės. Moksleiviai glazūrus keramikinį bareljefą su muzikiniu vaizdu. Darbas bus išdegtas ir įteiktas autoriams projekto baigiamojo renginio metu arba sutarus kitaip. *Užsiėmimai gali būti lankomi ne eilės tvarka.	

9. Ugdymo priemonės ir įranga

Muziejaus ekspozicija ir aplinka. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorinio laikotarpio autentiškos vertybės, Vilniaus pilių nekilnojamasis paveldas.

Muzikos instrumentai ir aplinkos detalės. Norint sudaryti sąlygas pažinti XV–XVII a. muziką, įsigyti instrumentai, padaryti pagal XV–XVII amžių pavyzdžius. Naudoti istoriškai sukurtus instrumentus svarbu, nes tiek garso tembras bei jo išgavimo būdas, tiek bendras autentiškai pagamintų instrumentų skambėjimas labai skiriasi nuo modernių instrumentų. Dalyviai klausysis gyvai skambančių šių instrumentų: gotikinė arfa, renesansinės fleitos, barokinė gitara, kornetai, traversas, pozityviniai vargonai, renesansiniai būgnai, dambreliai, švilpynės. Užsiėmimų aplinkos įtaigumui parengti: muzikantės krepšys, stovai natoms ir kt.

Dailės reikmenys. Dailės ir amatų technologijų priemonės: istorinės keramikos medžiagos (liesintas molis), keramikos darbų reikmenys, glazūros. Vaizdinės priemonės: XV–XVI a. koklių replikos ir matricos.

Techninės priemonės. Vaizdo ir garso technika. Keramikos degimo krosnis.

Leidiny. Įteikiamas dalyviui pažintinis leidinys (vaizdo-garso plokštelė su knyguite).

10. Formalųjį švietimą papildančio ugdymo programose aprašomas programos suderinamumas su formaliojo švietimo programa ar jos moduliais

Muziejaus teikiama programa atitinka *Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosios programos* nuostatas, turinį, principus, tikslus.

Papildomo ugdymo programa atitinka šias formaliojo švietimo reglamentuotas ugdymo sritis:

- Socialinis ugdymas: istorija, pilietiškumo ugdymas;

- Meninis ugdymas: dailė, muzika, šokis, teatras,
- Technologijos;
- Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymas.

IV. PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

11. Dalyvių pasiekimų vertinimas (įsivertinimas), metodai, dažnumas

Dalyvių aktyvumas skatinamas prizais; mokiniai gaus knygele su dalyvio įrašu. Dalyvių pasiekimai vertinami netiesiogiai, o stebint mokinius ir išklausanat atsiliepimus, įspūdžius, stebint darbus ir rezultatus. Muziejuje mokykliniai individualaus mokinio vertinimo metodai netaikomi.